Lietas arhīva Nr. C-1254-19/27
ECLI:LV:KURT:2019:0329.C29289218.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā, 2019.gada 29.martā

Kurzemes rajona tiesa:

tiesnese Anda Brīze
ar tiesas sēžu sekretāri Intu Šulci,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers.B/, atbildētājas pārstāvim /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja vienkāršotās procedūras lietu ERGO Insurance SE Latvijas filiāle prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu.

Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja ERGO Insurance SE Latvijas filiāle 2018.gada 23.martā iesniegusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasības pieteikumu vienkāršotajā procedūrā pret atbildētāju SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu 751,69 EUR piedziņu.

2018.gada 7.decembrī lieta saņemta izskatīšanai Kurzemes rajona tiesā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 1.novembrī /adrese/, ticis saliets /pers. C/ piederošais un apdrošinātais dzīvoklis Nr. 15. 2017.gada 21.novembrī atbildētāja sastādījusi aktu par konstatētajiem bojājumiem, kurā norādīts, ka konstatēts sienu, griestu, grīdas apdares materiālu bojājums saliešanas rezultātā. Saskaņā ar avārijas dienesta sniegto informāciju saliešana notikusi aukstā ūdens stāvvada plīsuma rezultātā. Plīsums radies ilgstošas iekšējās un ārējās korozijas iedarbības rezultātā.

Kopējais dzīvoklim nodarīto zaudējumu apmērs, saskaņā ar prasītājas Atlīdzības nodaļas speciālista sastādīto tāmi, ir 1230,92 EUR.

Prasītāja izmaksājusi /pers. C/ apdrošināšanas atlīdzību 751,69 EUR apmērā par ūdens stāvvada bojājuma rezultātā nodarīto kaitējumu dzīvoklim /adrese/, ir nodota pārvaldīšanā atbildētājai. Līdz ar to atbildētājai ir pienākums pārvaldīt un apsaimniekot mājas kopīpašumā esošās daļas, tai skaitā ūdens stāvvadus. Tādējādi atbildētāja ir atbildīga par mājas kopīpašumā esošo daļu un kopējo inženiertehnisko komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un pārbaudi, kā arī par tehnisko apkopi un remontu.

Prasītāja 2017.gada 5.decembrī nosūtījusi atbildētājai pieprasījumu regresa kārtībā atlīdzināt zaudējumus izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā.

Prasītāja uzskata, ka dzīvojamās mājas aukstā ūdens stāvvada bojājums nav uzskatāms par nejaušu notikumu vai nepārvaramas varas apstākli. Ūdens noplūdi varēja novērst, ja dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas būtu uzturētas pienācīgā tehniskā kārtībā.

Viens no pārvaldnieka obligāti veicamajiem pienākumiem ir arī dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu plānošana un finansējuma nodrošināšana, nosakot atbilstošu apsaimniekošanas maksu.

Atbildētājas pienākums bija pastāvīgi apsekot mājas inženiertehniskās komunikācijas, plānot to kārtējo remontu un nodrošināt finansēšanu, iekļaujot plānotos izdevumus apsaimniekošanas maksā. Neveicot Ministru kabineta noteikumos Nr. 1014 noteiktās darbības, atbildētāja ir pieļāvusi prettiesisku bezdarbību.

Zaudējumu apmēru pierāda sastādītā tāme, kurā noteikts līdzekļu apmērs, kas nepieciešams, lai nopludināto dzīvokli atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tas bijis pirms saliešanas.

Prasītāja uzskata, ka ir pierādīts cēloniskais sakars starp atbildētājas prettiesisko rīcību un zaudējumiem, jo inženierkomunikācijas avārijas rezultātā, kam par iemeslu bijusi atbildētājas prettiesiska bezdarbība, tikuši nodarīti zaudējumi apdrošinātajam dzīvoklim, kurus segusi prasītāja, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētājas zaudējumus 751,69 EUR un tiesas izdevumus, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus no nesamaksātās zaudējumu summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1770., 1773., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta d apakšpunktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 907 un Nr. 1014.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētāja iesniegusi paskaidrojumu par prasību (lietas 31.-33.lapa), kurā norādījusi, ka prasību neatzīst.

Atbildētāja veic daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekošanu/pārvaldīšanu.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta 1. un 3.punktā noteikto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības kopumā vai atsevišķu šā likuma 6.pantā noteikto pārvaldīšanas darbību dzīvojamās mājas īpašnieks var uzdot veikt pārvaldniekam. Uzdoto darbību izpildē pārvaldnieks attiecībās ar dzīvojamās mājas īpašnieku kļūst par pakalpojumu sniedzēju, izņemot gadījumus, kad tas saņēmis pilnvarojumu dzīvojamās mājas īpašnieka vārdā slēgt līgumu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamā pakalpojuma nodrošināšanu, kā arī tam ir pienākums nodrošināt šā

uzdevuma izpildei nepieciešamo finansējumu. Konkrētajā gadījumā dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki kopības sapulcē nav lēmuši par inženierkomunikāciju nomaiņu un finansējuma piešķiršanu remontdarbu veikšanai.

Atbildētāja par bojāto inženierkomunikāciju, iepriekš veicot visas nepieciešamās darbības, kā arī ņemot vērā ekspluatācijas termiņa beigas, informējusi dzīvokļu īpašniekus, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu. Līdz ar to, atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrajā daļā noteiktajam, atbildētāja uzskata, ka visa atbildība likumā noteiktajā kārtībā ir jānes daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, ka tieši atbildētāja būtu vainojama zaudējumu nodarīšanā. Prasītāja, izmaksājot dzīvokļa īpašniekam atlīdzību, ļoti paviršu izvērtējusi pieprasītā zaudējuma atlīdzinājuma apmēru, vispār nevērtējot zaudējumu vērtējuma samērojamību ar priekšmeta vērtību zaudējumu nodarīšanas laikā, jo pirms dzīvokļa saliešanas nav ticis sastādīts apsekošanas akts.

Stāvvada plīsuma vieta, kas it kā izraisījusi dzīvokļa appludināšanu, atrodas vietā, kur vizuāla apsekošana fiziski nav iespējama, līdz ar ko nav iespējams izvērtēt, vai mājā iebūvētās stāvvada caurules atbilst projektam, vai tās ir nolietotas un pareizi iebūvētas.

Atbildētāja uzskata, ka tai nav pamata atlīdzināt prasītājai radušos zaudējumus, jo nav konstatēta atbildētājas vaina zaudējumu nodarīšanā. Līdz ar to atbildētāja lūgusi prasību noraidīt pilnībā.

Atbildētāja lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses lēmumu lietu nolemts iztiesāt tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem. Prasītājas pārstāvis paskaidroja, ka 2017.gada 1.novembrī ticis saliets dzīvokļa īpašums dzīvojamā mājā /adrese/.

Par saliešanas faktu prasītāju informējusi atbildētāja. Prasītāja pati nav apsekojusi salieto dzīvokli.

Prasītāja prasa piedzīt zaudējumus tādā apmērā, kādā izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība.

Ir izveidojusies tiesu prakse analoģiskās lietās. Tiesas ir devušas skaidrojumus par to, kā jāveic inženierkomunikāciju pārbaude dzīvojamās mājās. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka ir veikusi ēkas apsekošanu.

Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina un paskaidroja, ka nav pierādīts, ka dzīvokļa saliešana notikusi 1.novembrī. Dzīvokļa pārbaudes akts sastādīts 21.novembrī. Šajā aktā norādīts, ka caurules ir iebūvētas, līdz ar ko apsaimniekotājam nav iespējams tām piekļūt.

Kopīpašnieki nav lēmuši par stāvvadu nomaiņu, tāpēc atbildētāja uzskata, ka atbildība par zaudējumiem jānes kopīpašniekiem.

Konkrētajā īpašumā stāvvadi ir iebūvēti, apsaimniekotāja tiem netiek klāt, līdz ar ko tie netiek apsekoti.

Atbildētāja katru gadu pie ziņojumu dēļa izliek ienākumu-izdevumu tāmi. Tāmē tiek iekļauti izdevumi stāvvada maiņai. Ja īpašnieki nav par to lēmuši, atbildētāja stāvvadus nevar mainīt.

Novērtējot prasību, paskaidrojumus un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Privātpersonu īpašuma apdrošināšanas polise (lietas 13.-15.lapa) apliecina, ka /pers. E/ un prasītāja noslēgušas apdrošināšanas līgumu par dzīvokļa īpašuma, kas atrodas /adrese/, apdrošināšanu. Apdrošināšanas līguma darbības termiņš noteikts no 08.02.2017. līdz 07.02.2018.

Apdrošinātā dzīvokļa īpašniece iesniegusi prasītājai pieteikumu par apdrošināšanas gadījumu (lietas 16.lapa), kurā norādīts, ka 2017.gada 1.novembrī bojāta stāvvada dēļ applūdusi dzīvokļa tualete. Ūdens tecējis no griestiem un elektrības rozetēm. Bojātas sienas un griesti.

2017.gada 21.novembrī SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" sastādījusi aktu par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem (lietas 17.lapa). Aktā norādīts, ka, veicot dzīvokļa Nr. 145 apsekošanu, konstatēts griestu, sienu un grīdas apdares materiālu bojājums saliešanas rezultātā. SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" avārijas dienests sniedzis informāciju, ka saliešana notikusi aukstā ūdens stāvvada plīsuma rezultātā. Plīsums radies ilgstošas iekšējās un ārējās korozijas iedarbības rezultātā.

Saskaņā ar sastādīto tāmi telpu atjaunošanas darbiem pēc negadījuma nepieciešamie līdzekļi ir 1230,92 EUR (lietas 20.lapa).

Lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu (lietas 21.lapa) un maksājuma uzdevums (lietas 22.lapa) apliecina, ka prasītāja izmaksājusi /pers. C/ apdrošināšanas atlīdzību 751,69 EUR.

2017.gada 5.decembrī atbildētājai nosūtīta pretenzija par zaudējumu segšanu (lietas 23.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja zaudējumus prasītājai nav atlīdzinājusi.

Civillikuma 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Civillikuma 1772.pants noteic, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Civillikuma 1635.panta pirmajā daļa noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Lietā pastāv strīds par to, vai par dzīvokļa saliešanu konkrētajā gadījumā civiltiesiski atbildīga ir atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja un vai zaudējumi tādējādi ir piedzenami no atbildētājas.

Atbildētāja uzskata, ka par kopīpašuma daļā esošajām inženierkomunikācijām atbild visi dzīvokļu īpašnieki kā kopīpašnieki.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta otro daļu dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgas kopīpašuma domājamās daļas. Saskaņā ar minētā likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu atsevišķā īpašuma elementi ir inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem.

Līdz ar to secināms, ka aukstā ūdens stāvvads ir kopīpašumā esoša inženierkomunikācija. Ņemot vērā, ka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas ūdens stāvvads ir dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju sistēma, kas ir kopīpašumā esoša visas ēkas nedalāma inženierietaise, par tās uzturēšanu ir atbildīgs dzīvojamās mājas apsaimniekotājs.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmās daļas 1.punktu un otrās daļas 1.punkta d apakšpunktu dzīvojamās mājas pārvaldīšana ietver obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, tai skaitā dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu.

Ņemot vērā, ka atbildētājas darbības veids ir nekustamo īpašumu pārvaldīšana par atlīdzību, ir saprātīgi sagaidīt, ka pārvaldnieks savu pienākumu apsaimniekot dzīvojamo māju pildīs ar pienācīgu rūpību.

Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām (redakcijā, kas bija spēkā līdz 20.12.2018.) (turpmāk – Noteikumi) 6.punktā noteikts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Saskaņā ar Noteikumu 13.2.punktu reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai.

Atbildētājas pārstāvis norādīja, ka katru gadu pie ziņojumu dēļa tiek izlikta ienākumu-izdevumu tāme. Tāmē tiek iekļauti izdevumi stāvvada maiņai.

Ja īpašnieki nav par to lēmuši, atbildētāja stāvvadus nevar mainīt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētājas pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka nevēlas iesniegt pierādījumus, kas apliecinātu, ka atbildētāja veikusi Noteikumu 6.punktā paredzētās darbības, kā arī pierādījumus par to, ka dzīvokļu īpašnieki ir informēti par stāvvada maiņas nepieciešamību. Atbildētājas pārstāvis paskaidroja, ka, tā kā stāvvadiem nevar piekļūt, tie netiek apsekoti atbilstoši Noteikumu prasībām.

Ņemot vērā, ka pierādījumi par to, ka atbildētāja veikusi Noteikumu 6.punktā paredzētās darbības, lietā nav iesniegti, kā arī nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja ir informējusi kopīpašniekus par to, ka ir jāmaina stāvvads, tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja no savas puses ir rīkojusies atbilstoši normatīvo aktu prasībām un pildījusi apsaimniekotāja pienākumus ar pienācīgu rūpību.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Savukārt Civillikuma 1775.pants paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem. Zaudējumi prasītājai radušies ar brīdi, kad izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība.

Ņemot vērā lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka atbildētāja nav pienācīgi pildījusi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā noteiktos pienākumus, līdz ar ko atbildētājai jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies dzīvokļa saliešanas dēļ.

Atbildētājas neattaisnojama darbība izpaudusies kā bezdarbība, neuzturot pienācīgā kārtībā kopīpašumā esošās komunikācijas, kā rezultātā ticis appludināts /pers. C/ piederošais dzīvoklis.

Fakts, ka aukstā ūdens stāvvada plīsums radies ilgstošas iekšējās un ārējās korozijas iedarbības rezultātā, tiesas ieskatā, liecina par to, ka atbildētāja nav pienācīgi rūpējusies par komunikāciju apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu. Līdz ar to ir konstatējams cēloniskais sakars starp radītajiem zaudējumiem un atbildētājas neattaisnojamo darbību.

2017.gada 5.decembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājai pretenziju par zaudējumu atlīdzību (lietas 23.lapa).

Vērtējot zaudējumu apmēru, tiesai nav pamata apšaubīt, ka tāmē (lietas 20.lapa) norādītie izdevumi telpu atjaunošanas darbiem ir nepieciešami mantas iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai. Atbildētāja prasības summu nav apstrīdējusi.

Atbildētāja zaudējumus prasītājai nav atlīdzinājusi, līdz ar ko tiesa atzīst, ka prasība par zaudējumu 751,69 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 112,75 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.–193., 195., 204.[1], 250.[26], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, par labu ERGO Insurance SE Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr. 40103599913, zaudējumus 751,69 EUR (septiņsimt piecdesmit viens *euro* un 69 centi) un tiesas izdevumus 116,05 EUR (simt sešpadsmit *euro* un 05 centi).

Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no piespriestās zaudējumu summas – 751,69 EUR.

Par labu prasītājai piedzīto summu samaksa veicama kontā Nr. LV16HABA0551013265255 AS „Swedbank".

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pilns spriedums sastādīts 2019.gada 18.aprīlī.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze